

१९५५ २५/११/५५ (१५/११/५५)

आशा सहकारी

९०८

ASHA ARCHIVES

श्रीगणेशायनमः॥ श्रीपार्वत्युवाच॥ भगवन्नुत्तमगणधर सर्वत्र करुणानिधो इदानीं श्रोतुमिच्छामि
 समयोच्चारमुत्तमं॥ शक्त्युरासमभाचारं पूर्वाश्राये प्रकीर्तितं पुनश्च श्रोतुमिच्छामि प्रश्रायेषु य
 इवेत्॥ किं नाम समया नाथ तस्या चरणमुत्तमं पृथक् पृथक् तेनाथ वंछितं फलमश्नुते॥ पूर्वा
 श्रायादि आम्नाय देवताये प्रकीर्तिताः पृथक् पृथक् तेनाथ पुनर्ब्रह्मरुधिर॥ आम्नायाधिष्ठि
 तानां च देवानां च पृथक् पृथक् जपमालासनानां च तेषां वद दयानिधो॥ १५॥ श्रीशिव उवाच॥ १६
 एतदेवि प्रवक्ष्यामि गुह्याद्गुह्यतरं मरुतु समयाचारसंकेतं तं त्रं परमदुर्लभं॥ पूजनादिषु यः का
 लो देवानां च पृथक् पृथक् सकालः समयो नाम यद्वा त्वा मृतमश्नुते॥ कालेष्टा चरणं देविय
 स्य देवस्य यद्विधिः तं नाम समभाचारं देवानामपि दुर्लभं॥ संकीर्तनात्पुनर्देविरहस्यानारह
 स्य हस्तसमयाचारसंकेतं नाम्नातं त्रं प्रकीर्तितं॥ अथ वा समयाचारात्समयाचार उच्यते स

मया गोपनीयानां सदा गोप्या प्रकीर्तिता॥ १०॥ विधिना समयां देविये भुञ्जति च साधकाः तेन राम
 इतानित्यं भोगं कृत्वा सदा भुवि॥ इत्येते समयानाम्नासिद्धगंधर्वसेविताः॥ अस्या विधान कथना
 दिदं तं त्रं प्रकीर्तितं॥ इदानीं यत्नया देविकि नाम समया भुवि कथितं विधिना भद्रे तद्यत्
 पूवरानने॥ अस्य श्रीवाग्वादिनी मंत्रस्य ब्रह्मा कृषिः गायत्री छंदः वाग्वादिनी देवता ऐं वीं
 सोमशक्तिः श्रीकीलकं वाग्वादिनी प्रीत्यर्थं विनियोगः॥ एतै रंगन्यासं कृत्वा पठनीयो यमं
 त्रः॥ वाग्भवं वदयुग्मं च कामं वाग्वादिनीति च॥ तार्तीयं वस्त्रिजायां तं मनुरेष उदाहृतं॥
 अथ वा॥ वाग्भवं जययुग्मं च विजयेति तथैव च॥ परब्रह्म पदं पश्चात्स्वरूपिणिततः परं॥
 सर्वजनान्ते मेव शमानयेति युगंततः॥ मृत्युं जययक्षरां ते वस्त्रिजाया मनुमेतः॥ अथामूलं वा
 मनुना स्वकीयेन च सेवयेत्॥ अधानंतरतो देवि समयास्तोत्रमुत्तमं॥ येन स्तुत्वा सिद्धं

भस्मिताफलदा भवेत् ॥ संविदेव स संभते ब्रह्मपुत्रिसदानेद्ये ॥ नैरवानांदे देत्यर्थं विज्जा भव सर्वदा ॥ न
 मामिषामिनीनाथत्वे स्वात्तं वृत्तकुंडलां भवानी भव संतापनिर्वापण सुधानिधिं ॥ सिद्धमल्ली श्रियो देवि
 हीन बोध प्रबोधिनी प्राजा प्रजावशकरी कालकंठी त्रिशूलिनी ॥ २० ॥ अशोने धनदीप्ता याता नाग्निचा
 लरूपिणी ॥ आनंदाद्याहुतिप्रतिः सम्यक्तानं प्रयच्छ मे ॥ दंडाधिकरूढ परिहरित भोग मोक्षं शुंड क्रमेण
 मदनां जनकामिनीनां आराधयामि बहु शत्रु पराविजेतुं विश्वेश्वरी त्रिभुवनी विजयेति देवि ॥ आनं
 दानंदिनी नंदे सदा वंदे पदद्वयं उल्लासकदली कंदे स्वध्वन्दे बोधरूपिणी ॥ कवेये कवितालहरी
 कुरुते तत्त्वार्थदर्शनं पुंसां अपरु रतिदुरिचयं किं कुरुते न संविदुल्लासः ॥ संविदा सबयोर्मध्ये सं
 विदे विगरीयसी ॥ भस्मिता भवनाशायानिर्गंधा बोधरूपिणी ॥ सुसंविद्धलिनी देवी विजयाया विदं पु
 रा विष्णुवीतुलसीतुंगाते जोक्ली रसेश्वरी ॥ विमर्शः हेतु रत्नं च वीरलक्ष्मी महोदरी ॥ समयामोहिनी
 चैवासिद्धमल्ली महोषधी ॥ मातुलानी ज्ञानरूपा सिद्ध विद्या सरस्वती ॥ यानि चैतानि नामानि सेवयेत्

सिद्धमल्लिको ॥ स प्राप्नोति परं विद्यां भुक्तिमुक्तिं च विंदति ॥ पंडित्यं च कवित्वं च मंत्रसिद्धिं च विंदति ॥ इति सम
 धास्तोत्रं ॥ समयो गोपयेद्द्विद्वान् शिष्योभ्यश्चापि सुदुरि ॥ विना समयया देवि भुक्तिमुक्तिः कथं भवेत् ॥ ३० ॥ वि
 ना समयया देवि सामर्थ्यं नैव जायते सामर्थ्यं स ह तो देव सर्वकार्यणि साधयेत् ॥ विना समयया पूजानु
 त्वापि शुभोदया व्रत्ती मुहूर्ते चोत्थाय भस्मिता पापनाशिनी ॥ तथा सूर्यादये जाते मध्याह्न भस्मिता तथा तथा
 पराह्णेर्बोधवत्सर्वपापविनाशिनी ॥ अर्द्धरात्रे विशेषेण बांछितार्थफलप्रदा ॥ विना समयया देवि जपपूजा
 दिकं चरेत् ॥ न च सिद्धमवाप्नोति अभिचाराय कल्पते ॥ अयमृत्युदरान्न रोगशोकविनाशिनी ॥ दुष्टशत्रुप्र
 शमनी सर्वलोकानुरंजिनी ॥ सिद्धयश्चाणिमाद्याश्च तस्य हस्ते व्यवस्थिताः ॥ कायिकं वाचिकं चापि मानसं चैव
 दुःकृतं एतत्सर्वं क्षयं याति ब्रह्मरूपं दिवं तथा ॥ समयामभक्षितो येन समयसाधिता तथा ॥ समयाराधितो ये
 न रत्नतः सर्वपातकैः ॥ स शिवः स योगी च स तपस्वी स तीर्था ॥ स एव मुक्तिमार्गस्थः समयो येन भक्षिता
 ॥ भक्षित्वा च समयो यं यं मंत्रं जपेन्नरः ॥ समस्तफलमाप्नोति सत्यं सत्यं वरानने ॥ ४० ॥ विना समयया देवि
 मंत्रं जपानि नित्यं ॥ अथायुः स भवेत्सद्यो देवताकोपयेत्पुनः ॥ इत्यादीनामलामपि नित्यं कर्म न लोपयेत्

प्रमादालोपयेद्यस्तत्तरेकेपततेध्रुवं। इवंचतुर्दशविधंशृणुदेविपृथक्पृथक्तेषामध्येतुइव्येह
नग्राह्यतुकदाचन॥ क्षीरंदाधिवत्तत्रंचघृतंक्षौडं गुडंतथा। शर्कराशीतलंतोयंमैरमव्यारजालकं॥
आफूकंसमयावेवधत्तूरंचविषंतथा॥ धत्तूरंचविषंदेविइव्यंप्राणायसारवं॥ अन्यानियानिइव्याणि
आनंदार्थेपिबेत्तरः॥ आनंदं परमं ब्रह्मपराशक्तिः सदाशिवः॥ इव्यशुध्यदिसकलमानन्दार्थंचभक्ष
यत्त॥ आनंदं जायमानेतुभक्षयेन्नकदाचन॥ अतिपुनाइवेसंघोजपपूजादिनिष्प्रला। बुद्धनाशोभ
वेविततोमात्रांमितांचरेत्॥ सामात्रावर्ततेदेविजयानंदं प्रवर्तते। अतिमात्राभवेदुःखलोकंनिंदा
प्रवर्तते॥ इत्येवंसमयाचारः कथितश्चवशानने। इव्यादिशोधनार्थंतिमंत्रांछुणुवदामिते॥ ५०॥ गुरो
स्सकाशांमंत्रंनित्यंजपतिमानवः। तन्नैवमनुनामंत्रीषडंगन्यासमाचरेत्॥ न्यासं कृत्वापुनर्मंत्री
इव्यादीनमिमंत्रयेत्। सप्ताभिमंत्रितं कृत्वापुनस्तत्सर्वं भवेद्दुःखं। गुरुं शिवंतथादेवीनिवेद्येवंचभक्षयेत् ३
त॥ केवलं शिवरूपो रुमात्मानं च विभावयेत्॥ सदाशिवमैयोभत्वापचमुद्रादिकंचरेत्। सर्वं ब्रह्म
मयं पश्यन्सचदोषेनैल्लिप्यते॥ मोहाद्वाकामलो न्याहायः काश्चिदिहवर्तते। सोधमः साधकानांचन

रकीभवतिध्रुवं॥ समयोनामयः कालो मयायः पूर्वसूचितः। तद्दिनोप्रवक्ष्यामिजपार्थशृणुसुंदरि॥
प्रातर्मध्याह्नयोः कालः प्रदोषश्चतृतीयकः। रात्रौ प्रथमपादश्चतुर्थः परिकीर्तितः॥ पंचमस्त्वहं
रात्रिश्चपंचकालाः प्रकीर्तिताः। दिनस्य प्रथमस्याहो कालः प्रथमश्चितः॥ दिनस्य मध्ययः का
लाद्वितीयः परिकीर्तितः। सूर्यास्ते रजनी प्राप्ते प्रदोषोयस्तृतीयकः॥ ब्राह्ममुहूर्तेप्रवक्ष्यामिधरात्रा
दनंतरं। यः कालः षष्ठमात्रेयो देवानामपि दुर्लभः॥ ६०॥ शान्तिकर्म तथा वश्यंस्तंभनं द्वेषणंतथा। उच्चा
टनेमारणं च षट्कर्माणि शृणु प्रये। शान्त्यर्थं प्रथमः कालो मध्याह्ने द्वेषणंतथा। तृतीयस्तंभने प्रा
क्तश्चतुर्थो वश्यकर्मणि॥ उच्चाटने पंचमश्च षष्ठमारणकर्मणि। पश्चाद्व्यंस्वस्तिके प्राक्तं विकटं द्वे
षणंतथा। स्तंभने कुक्कुटं प्राक्तं वश्यं दृश्यकर्मणि। मारणे भद्रकं विंघादासनं षट् प्रकीर्तितं॥
तोयं पृच्छांतिके प्राक्तं अग्निवश्यं प्रकीर्तितं। पृथ्वी च स्तंभने ज्ञेया आकाशं द्वेषणंतथा॥ वायुरु
च्चाटने प्राक्तः पुनराग्निमारणमतः। यस्य भूतोदयं देवितत्तन्मंडलसंयुतं॥ तत्तत्कर्मविधानार्थं

कुर्वीति निजितात्मना शीतां शुबीजं प्रथमे सलिलस्य द्वितीयके ॥ सोणी बीजं तृतीये च व्योमबीजं चतुर्थके ॥ पंच
 मं वायुबीजं तु अग्निबीजं तु मारुते ॥ इत्येवं समयः कालो भेदः एवं प्रकाशितः ॥ अथेदानीं प्रवक्ष्यामि आम्नाय
 कथनं पृथक् ॥ पूर्वोन्मायस्तदाजातो यदा प्राचीदिशि स्थितः ॥ सदा शिवो हं भगवानाचारः परिकीर्तितः ॥ १० ॥ ए
 वंच दक्षिणाम्नायो दक्षिणस्थितः ॥ एवं च पश्चिमात्मायः पश्चिमस्थां दिशि स्थितः ॥ एवं चैवोत्तराम्नाय उ
 त्तरस्थां दिशि स्थितः ॥ मुखं हृत्तं देवियस्रोतं त्वयि संनिधौ ॥ उर्ध्वाम्नायः सकथितो देवानामपि दुर्लभः ॥
 अथो मुखं हृत्तं देवियस्रोतं गिरिजे त्वयि ॥ अधोम्नायः स इत्युक्तः सत्यं सत्यं वरानने ॥ षडाम्नायाश्च कथिता उत्प
 त्तिक्रमनामतः ॥ यस्मिन् यस्मिन् श्रेयदेवा कीर्तिताश्च वरानने ॥ तैस्तान् देवान् प्रवक्ष्यामि साधकानां सुखाय च ॥ श्रीवि
 द्याभेदस्तदा बालाच त्रिपुराच या ॥ भुवने श्रीवान् पूर्णाम्नायाः प्रकीर्तिताः ॥ त्वगला मुखी च वाशिनी त्वरि ४
 ता स्वफलप्रदा ॥ महिषघ्नी महालक्ष्मी दक्षिणाम्नाय देवताः ॥ महासरस्वती विद्या तथा वाग्वादिनी ति च ॥ अत्यं
 राभवानी च पश्चिमात्माय देवताः ॥ कालिका भेदस्तदा ता राभेदे च संयुता ॥ मातंगी भैरवी चैव नातथा धूमा
 वती मता ॥ उत्तराम्नाय कथिताः शीघ्रकालफलप्रदाः ॥ समस्तभेदस्तदा कालिकाया प्रकीर्तिता ॥ ८० ॥ द्वात्रिं

शत्यक्षरिनाम दक्षिणाम्नाय संज्ञिका परा प्रासादमंत्रश्च उर्ध्वाम्नायः प्रकीर्तिताः ॥ नागशक्त्या द
 यो विद्या अधोम्नायश्च कीर्तिताः ॥ उर्ध्वाम्नायो अधश्चैव केवलं मोक्षदो भवेत् ॥ धर्मार्थकाममोक्षा
 र्थ आम्नायाः परिकीर्तिताः ॥ यथा क्तविधिना शुभं कृत्वा फलं मवाप्नुयात् ॥ पूर्वोन्मायादि सर्वेषां
 विधानं शृणु सुंदरि ॥ कृत्वा येनाशुलभते फलं तस्य यदुत्तमं ॥ षडूर्ध्वफलदानं च ॥ सर्वोन्मायाः प्र
 कीर्तिताः ॥ उत्तराम्नायो देव शितेषामाशुफलप्रदः ॥ स्नातः शुक्लो मुखो वीरः शुद्धवेषधरस्तथा ॥
 देवपूजास्तोत्रैस्तथा विष्णुपरो दिवा ॥ नक्तं द्रव्यादिकं सर्वं यथा लाभेन चोत्तमं ॥ विधिवत्क्रियेत श
 क्त्या सह सर्वं फलं लभेत् ॥ पूर्वोन्मायादि सर्वेषां मालाशृणु वदामि ते ॥ जप्त्वा येनाशुलभते फ
 लं देवैश्च दुर्लभं ॥ अक्षमाला प्रथमं तो मातृका वरुणी स्तुति ॥ अथ मुक्ता मयी वापि वाङ्मोक्षफ
 लदायिनी ॥ सर्वसिद्धिकंरी माला सर्वराजवशं करी ॥ प्रवालमाला वश्यार्थं सर्वकार्यफलप्रदा ॥
 मालिक्यरचिता माला सांम्राज्यफलदायिनी ॥ पुत्रजीवकृता माला लक्ष्मीविधा प्रदायिनी ॥ ११ ॥

पद्माक्षमाला रचिता यशो लक्ष्मी श्रुजायेते स्वर्णस्य रक्ताक्षिता स्फटिकी सर्वकामदा ॥ रत्नचंदनजामाला
 वश्येन गगनादामला रुद्राक्षनिर्मिता माला सर्वकामफलप्रदा ॥ सर्वमालां प्रपूज्याथ चंदनादिप्रलेपिता ॥ समा
 श्रियजेपे द्विघां यथोक्तफलमश्नुते ॥ एतां मालां समाश्रित्य ये चास्त्रायेषु पूजिताः ॥ उत्तरास्त्रायेषु यामाला गौरि
 शृणुवदामि ते ॥ अथ वर्णमयी माला सा तृष्ठा चैव यामता ॥ महाशंखमयी माला वांछितार्थफलप्रदा ॥ स्फा
 टिकी रचिता चाथ रुद्राक्षफलसंभवा ॥ स्वर्णादिरत्नपर्यंतारचिता फलदा मता ॥ गुजामाला तथा कार्या वांछि
 तार्थफलप्रदा ॥ उदंबरफलस्यैव स्मृतं कृतं च या ॥ इत्यादि माला देवेशि कुर्वीति विधि वन्नरः ॥ अथ
 दानी प्रवक्ष्यामि यंत्रस्य विधिमुत्तम ॥ भर्जयिष्ये दुर्घपर्यंतं ताम्रे दश एव च ॥ रुक्म तुषष्टिवर्षं च महाशं
 ख सहस्रकं ॥ १०० ॥ स्वर्णचस्फटिके चैव वर्षं संख्या न विद्यते ॥ सहस्राकार्यसिध्यर्थं स्थापयेत्स्फटि
 कापरि ॥ यथोक्तविधिना लिख्य येन पूजनं सदा वांछितं लभते मंत्रानां यथा गायते फलं ॥ आसना
 नि प्रवक्ष्यामि शृणु देवि वदाम्यहं मेघासनं तु वश्यार्थं आकर्षेद्या घ्रचर्मकं ॥ शोतौ मृगाजिनं त्रैलोक्यं

मोक्षे वै व्याघ्रचर्मणि गोचर्मस्तं भजे देवि स्तंभने वा गजाजिनं ॥ चर्मोष्टु स्य तु उच्चाटं विद्वेषे खरच
 मेच ॥ मारणे माहिषं विंघा क्रमोद्दिष्टं समाचरेत् ॥ सर्वकामप्रदं देवि वस्त्रं पट्टासनं तथा ॥ उर्णास
 नं कंबलाद्यं सर्वकर्मसु पूजितं ॥ दुःखदरिद्र्यकष्टानां सर्वपातु प्रणशनं ॥ स्वर्णादिरत्नजं देवि
 महासौभाग्यवर्द्धनं ॥ शृणु देवि विशेषेण उत्तरास्त्राय आसनं ॥ स्मशानमासनं वापि भगवत्परां
 सनं तथा ॥ भगवत्दर्शनं वापि मैथुनासनं कं तथा ॥ हस्तमैथुनं कं वापि वांछितार्थफलप्रदं ॥ जप
 स्थानानि देवेशि सिद्धतीर्थानि चानि च ॥ सिद्धपीठं सिद्धसेत्रं गुरो देवालयं तथा ॥ ११ ॥ वटवृ
 क्षे किंच वृक्षे रंभाया विधिने तथा ॥ नद्यादि तीरे वा कुर्याद्गुहा पर्वतमस्तके ॥ शृणु देवि विशेषे
 ष्णा सर्वकार्यार्थं हेतवे ॥ वेश्यागृहे स्मशाने वा गत्वा मैथुनमाचरेत् ॥ ततो जपादिकं कृत्वा शीघ्रं
 बेलभते फलं ॥ अथ वा स्वर्गद्वारा त्रैलोक्यं मान्यः समाचरेत् ॥ स प्राप्नोति फलं सर्वं चिंताभयवि
 वर्जितं ॥ अथेदानीं प्रवक्ष्यामि भगवत्पूजां समासतः ॥ गुरोः सकाशाद्यं मंत्रं नित्यं न पतिसाधकं ॥

तेनैवमनुनामंत्री भगवतोममाचरेत् ॥ तदेवै भगवन्मध्ये तु चिंतयेद्गुरुपिण्डं ॥ शिवो भूत्वा स्मरेद्देहं स्वात्मा
 ने च विभावयेत् ॥ शक्तिः सा तन्मयी विद्या तदा मेधुनमारभेत् ॥ यथोक्तं कुरुते देवि शायते परमेष्ठि ॥ या
 नियानितुमंत्राणि कथितानि वरानने ॥ यातव्यानि हि धादेवि सर्वतंत्रेषु निश्चितं ॥ मंत्राः केचिप्रकथ्येते
 केचिद्विद्याः प्रकीर्तिताः पुनान्मदेवतामंत्राः विद्यास्त्रिनामसंस्तकाः ॥ केचिन्मंत्रास्तपुरुषाकेचिस्त्रीजात
 यः स्मृताः ॥ नपुंसकाभवन्त्यन्ये मंत्राः सर्वसमीक्षिताः ॥ २० ॥ पुनान्महं फंडतास्युः ॥ दृढांतास्युः स्त्रिया
 मताः ॥ नपुंसकानमांतास्युः स्त्रिविधा जगति हि पुनः ॥ ग्रथनं च विदुर्भस्त्रसंपुटारोधनं तथा ॥ योगाव
 लंब इत्येतैकथिताः अटसुवर्गसु ॥ नामवर्णाश्च विधिनामंत्रेणांतरितास्तथा ॥ कुर्यात्तद्ग्रथनं नामशं
 तिकर्मणि शस्यते ॥ आदावंते च मंत्रस्यानामोसो संपुटः स्मृतः ॥ प्रशस्तं संभने देवि यथोक्तं क्रिय
 ते यदि ॥ नाम्ना आद्यन्तमध्येषु मंत्राणां रोधनो मतः ॥ विद्वेषणविधाने तु प्रशस्तमिदमंतरितं ॥ मं ६
 त्रस्यांते भवेन्नामयोगस्योच्चारणे मतः ॥ अंतनामो भवेन्मंत्रपल्लवो मारणो मतः ॥ आगतः शिव

यकाच्च गतश्च गिरिजासुरेवोतेन आगममंत्राणि कथितानि वरानने ॥ यानिकानि च शास्त्राणि कथिता
 यागमानि च तानि तानि प्रकथ्येते कौलाचाराणि सुंदरि ॥ आचारः कथितो यस्तमया च कृतवान् भु
 वि ॥ तस्याचारस्य नाम्ना च कुलाचारः प्रकीर्तितः ॥ पंचमुद्रादिसहितो दक्षिणाचार संस्तकः ॥ नाना
 मंत्राणि देवेशि यामलानि पृथक् पृथक् ॥ ३० ॥ डामराणि च सर्वाणि मंत्राणां हृदयानि च समा
 स्ततः प्रवक्ष्यामि रण्डु देवि वदाम्यहं ॥ चतुःषष्टितंत्राणि यामलान्यष्ट सुंदरि ॥ डामराणि च त्री
 णि स्युः कथयामि शुभानने ॥ तंत्राणि बहुधानां च मया पूर्वं प्रकाशितः ॥ यामलान्यत्र वक्ष्यामि डा
 मराणि तथा पुनः ॥ विदुर्ब्रह्मशिवानां च यामलानि पृथक् पृथक् ॥ शक्तिर्गणपतिश्चैव कार्तिकेयः
 पृथक् पृथक् ॥ सूर्या चंद्रमसौ चैव कथितानि वरानने ॥ उद्दीश डामरं नाम भूत डामरं कंतथा ॥ श
 क्ति डामरं नाम कथितानि च डामरं ॥ कथं वा त्रप्रवक्ष्यामि तंत्राणि च वरानने ॥ आगमाचारानि पु
 णः सर्वशास्त्रभूतां वरः ॥ सुवेपथारी दक्षश्च सत्यवक्ता प्रियंवदः ॥ एवं लक्षणसंयुक्त आगमस्य

गुरुर्मतः॥ शिष्यस्तुपिगुणैर्युक्तः गुरुभक्तिरतः सदा॥ धर्मकर्मदिद्युक्तश्च गुरुमंत्रपरायणः सत्यबुद्धिः
 गुरोर्मंत्रीदेवपूजनतत्परः॥ गुरोर्हृदिष्टमार्गिणस्तु बुद्धिरुदारधीः॥ एवंलक्षणसंयुक्तः शिष्यश्चापिप
 रक्षितः॥ मायाविन्दोदिरस्तश्चालस्यशुचिर्वर्जितः॥ समयाचारसंपन्नो धनाढ्यश्चरुपाकरः॥ १४१॥ तीर्थ
 मांसंतथा मस्य मुद्रामेधुनमेव च॥ मकाराः पंच सुभगे सांगकर्मणि हते वे॥ यासुरा सर्वमंत्रेषु कथिता भु
 वि दुर्लभा॥ तथा नाम भवेद्देवि तीर्थं यंतानमुक्तिदं॥ पशनां भक्ष्ययोग्यानां मांसं देवि विवर्जितं॥ देवमंत्र
 च विधिबतत्प्रोक्ता शुद्धिरुत्तमा॥ मांसमक्ष्येषु कथिता ये मस्याश्च वरानने॥ तैरहस्या मया प्राक्ता मीनाः
 सिद्धिप्रदायिनः॥ पारोहिकापोलिका च भक्ष्येषु कथिता शुभा॥ तस्या नाम भवेद्देवि मुद्रामुक्तिप्रदायि
 नी॥ भगवति गस्य योगेन मेधुनं यद्रवेत्प्रिये॥ तस्य नाम भवेद्देवि पंचमं परिकीर्तितं॥ प्रथमं तु भवेत्तद्ये ७
 मांसं पृथिवि द्वितीयकं॥ मस्य पृथिवि तृतीयं स्य मुद्रानाम्ना चतुर्थकं॥ पंचमं पंचमं विंशत्यं च तेनामतः स्म
 ताः॥ पंचानां पंचनामानि मकाराणां वरानने॥ प्रथमस्य द्वितीयस्य तृतीयस्य चतुर्थयोः॥ पंचमस्य तभा
 देवि मकाराः पंच दुर्लभाः॥ १५०॥ पंचमं देवि सर्वपुममप्राणो भवेत्प्रिये॥ पंचमेन विना देवि चंडी मंत्रं कथं

यजेत॥ यदि सर्वमकारेषु भोगं वेत्तु स्ते प्रिये॥ तस्य सिद्धिः परा देविकथं च फलदा भवेत्॥ पंचमेन कृते
 देवि यदानं दो भवेद्दुःखमृतनाम मोक्षो विदुषां॥ अबुधानां च पातकं॥ आनंदं परमं ब्रह्म मकारानं
 दस्तु च कायतथा विज्ञेयं तदेवि पंचमं परिकीर्तितं॥ भगवत्स्मरणे पुण्यं भगवत्दर्शने तथा॥ भग
 वत्पूजने पुण्यं भगवत्पंचमेतथा॥ भगवत्पंचमे देवि यत्सुखं मम जायते॥ न तत्सुखं जपे हर्मि मदी
 ने श्रुते पसा तथा॥ पंचमस्य कृते देवि यत्पुण्यं सुविजायते॥ न तत्पुण्यं च सुभगे कोटि तीर्थानि दर्श
 नेः॥ जपो होमस्तथा दानं दीक्षा यागादिकल्पना॥ कृतं पंचमभक्तस्य कलना हीति षोडशी॥ त्रयोद
 शादा दूर्ध्वं हि पंचविंशतिवारि की॥ अप्रसूता विशेषेण पंचमार्ही भवेत्प्रिये॥ सुंदरीषु विशेषे
 ण प्रसूता वा प्रसूतिका॥ अवश्यं पंचमं कुर्याच्छक्तिमात्रं महेश्वरि॥ पंचमस्य कृते देवि यत्कु
 र्यात्पूजनादिकं॥ तदक्षयं लभेत्पुण्यं नात्र कार्या विचारणा॥ गुरुं च तोषयेत्तत्र तत्पत्नी वा सु
 तादिका॥ नानाभरणवस्त्राद्यैस्तथा उद्योग सुंदरि॥ १६२॥ पंचमार्थं च या शक्तिस्तस्याः कु

योऽप्येवं च मंत्रस्तस्मात्तत्र प्रकुर्याच्च विशेषतः शृणु प्रिये ॥ इत्येताभ्यस्तैश्चैव भगवत्पूजयेत् विशेषतः ॥ नानाभरता
 वस्त्राद्यैश्चुंबनलिंगनादिभिः ॥ स्नानार्थं देवतानां चरुं स्पर्शं च मंत्रं शृणुयेन स्नाने कृते देवि देवतासु प्रसीदति ॥
 यत्रैवं च मंत्रकाले तु कृत्वा पंचममुत्तमं ॥ भगवत्पूजयेत्तु यत्र गृहीयाच्च प्रयत्नतः ॥ तस्य कुंडोऽद्वयं तोषं चैव वरान
 ने ॥ लभ्यते भाग्ययोगेन देवतानां च दुर्लभं ॥ तस्मिन्किंचिज्जलं क्षिप्त्वा ताम्रपात्रे च धारयेत् ॥ तत्र इव
 स्नानमात्रेण देवतासु प्रसीदति ॥ यत्पंचमस्य प्रथमं यस्मिन्वयसि जायते ॥ गृहीयाच्च शुभं न
 ब्रह्मादीनां सुदुर्लभं ॥ स्वयं भुक्त्वा सुमं नाम देवतानां च प्रीतये ॥ यदि भाग्यवशाद्देवि लभ्यते कुसुमं वि
 दं ॥ १७० ॥ ततः स्वदेवतानां च प्रकुर्यात्स्नानमुत्तमं ॥ वाञ्छितं लभते मंत्रं सत्यं वरानने ॥ स्वगुरोर्दे
 तं मंत्रं स्पष्टं उगत्या समाचरेत् ॥ शक्तिर्देहस्वदेहवापंचमं कारयेत्ततः ॥ ततो जपादिकं कुर्याच्च क्ष
 यं लभते फलं ॥ इदं च स्पर्शं कथितं देवानां स्नाने हतवे ॥ न कुर्याद्दूरं देवि एतयो रूभयोरपि ॥
 उन्नायेषु मंत्रेषु रस्यमिदमीदृशितं ॥ उत्तरास्त्राय मंत्रेषु प्रकुर्याच्च विशेषतः जीवदुर्लभं रिना
 तं

शीतो पंचमं कारयेत्प्रिये ॥ तस्या भगवत्पूजयेत्तु यत्र कुंडोऽद्वयं मंत्रं ॥ मृते भर्तृरिया नारी पंचमं कारये
 त्प्रिये ॥ तस्या भगवत्पूजयेत्तु यत्र कुंडोऽद्वयं मंत्रं ॥ कुंडो गोलोऽद्वयं मंत्रं ॥ कुंडो गोलोऽद्वयं मंत्रं ॥ कुंडो गोलोऽद्वयं मंत्रं ॥
 नैव कुर्वीत देवता तोषं हतं वा यस्य कस्य तरोः पुष्पं गृहीत्वा सुप्रयत्नतः ॥ तेषां मध्ये दूयाग्यात्तं स्ता
 भ्यां मनसा तथा उभयोः पंचमं कुर्यात्तत्रैव विधिवन्नरः ॥ रक्तचंदनघण्टे च जले चैवं क्षिपेत्त
 दा ॥ तज्जलेन प्रकुर्यात्त देवता स्नानमुत्तमं ॥ १८० ॥ वाञ्छितं फलमाप्नोति सत्यं वरानने ॥ वल्ली पु
 ष्पाणि सुभगे देवतानां निवेदयेत् ॥ ओषधीषु च सर्वा सुयानि पुष्पाणि कानिचित् ॥ ततोऽपुष्पा
 लि सर्वा नि देवतानां निवेदयेत् ॥ षड्दाम्नायेषु नष्टानां तु लशी वज्रितानि च ॥ अपराजितायाः पु
 ष्पं च रुयपुष्पं च यद्वेत् ॥ कुरवीरस्य पुष्पं यत्पुष्पं बंधुजीवकं ॥ कमलस्य तु यत्पुष्पं यत्पुष्पं
 च पक्वस्य च ॥ विशेषतश्च योग्यानि सर्वपुष्पेषु सुन्दरि ॥ पत्राणां बिम्बपत्राणि पूजार्थं च शुभा
 नने ॥ अथेदीनी प्रवक्ष्यामि पूजार्थं पीठमुत्तमं ॥ पूर्णगिरिच प्रथमं उन्नायारं वा द्वितीयकं ॥ जा

लं धरं तृतीयं च कामपीठं चतुर्थं कृतं पूर्णं गिरिं योज्यं चेता उद्धारं संस्तवं ॥ जालं धरं द्वापरे नृकामपीठं क
लायुगे ॥ चतुःपीठं निसुभगे शक्ति देहपुयानि च ॥ तानि चत्वारि वक्ष्यामि गुह्याद्गुह्यतराणि च ॥ शक्तः सर्वश
रीरं यत्पीठं पूर्णं गिरिर्मतं ॥ तस्याश्चिरं सुभगे उद्धारं कर्तुं तं मया ॥ स्तनौ जालं धरं जेयं कामपीठं भ
गस्मृतं ॥ सर्वेषु कामिनीपीठं यद्देवानां च दुर्लभं ॥ एषु पीठेषु संस्थितं यं यं मंत्रं जपेत्प्रिये ॥ तत्तत्फलमाप्नो
ति देवतासु प्रसीदति ॥ सर्वेषां बलिदानं च देवतानां शरणं प्रिये ॥ येन कृत्वा च भावनं यथोक्तं फलमुत्तमं नि
त्यं स्वभोजने काले मूलमंत्रेण साधकः ॥ १२३ ॥ कारयेद्बलिदानं च भोजनात्प्रथमं प्रिये ॥ तत आनंतरं कुर्याद्दे
जनं स्थिरमानसः ॥ भोजनानंतरं देवि शुचिस्तुतवान् भवेत् ॥ बलिं समुद्धरेत्पलादेकांते स्थापयेत्तदा ॥ स्था
पयित्वा बलितं त्रिविधं च यथासुखं उत्तरांश्चाये देवेशि मातंगीया प्रकीर्त्तता ॥ तस्या बलिं भोजनात्ते विनै
वाचमने हते ॥ मूलमंत्रेण सुभगे बलिं दत्त्वा दिनादने ॥ किंचिज्जपादिकं कृत्वा तत आचमनादिकं पुनश्च
रात्रौ सर्वेषां बलिं कृत्वा प्रयत्नतः ॥ यथोक्तं विधिना कुर्याद्यथोक्तं फलमश्नुते ॥ बलिं श्रद्धा विधौ देवसाक्षि
को राजसस्तथा ॥ सात्त्विको बलिः शरव्यातो मांसरक्तविवर्जितः ॥ राजसो मांसरक्तसंयुक्तः प्राच्यते प्रिये ॥ २०० ॥

साधकास्त्रिविधाः प्रोक्ता सात्त्विका राजसास्तथा ॥ तामसाश्च तथा देवतेषां वक्ष्यामि नृणां ॥ सात्त्विकाः सात्त्विके
र्युक्ता लक्षणैश्चापि सुंदरि ॥ सात्त्विकं बलिदानादि नित्यं कुर्यात्प्रयत्नतः ॥ राजसो राजसगुणैर्युक्तो नित्यं वरानने राज
सा बलिदानादिसुखैरजिसेयुतः ॥ तामसस्तामसगुणैरात्मस्थोऽपि युतः ॥ प्रिये न श्रद्धा बलिदानेषु पूजनादिषु
सुंदरि ॥ न स्तोत्रपठने देविनामभात्रेण साधकः ॥ अथेदानीं प्रवक्ष्यामि मम मंत्राणि सुंदरि ॥ अन्यत्र मम मंत्रा
णि प्रसिद्धानि स्वभावतः ॥ अघोरारख्यं मरु मंत्रं आपद्दुहारकं तथा ॥ चिंता माणेतथा देवतया मृत्युं जयं परं चंडे
श्वरं च सुभगे अर्द्धनारीनंदेश्वरं ॥ नाना तत्त्वेषु देवेशि मम मंत्राणि यानि च ॥ ज्ञातव्यानि सदा भेदं प्रदायि
ष्यतानि च ॥ वामाक्षौरेण देवेशि जप्त्वा फलमवाप्नुयात् ॥ दक्षिणाक्षरयोगेन जप्त्वा फलमवाप्नुयात् ॥ विशेषतश्च
सुभगे मम मंत्राणि यानि च ॥ पूर्वास्नायेन विधिना शीघ्रकाले फलप्रदं ॥ २१० ॥ नाना पापं हरेत्तदेवि मंत्रं काम
दुष्टप्रिये ॥ यं यं मंत्रं जपेद्देवकीरस्तुतमानसः ॥ तंतं भावं समाप्ताद्यफलं तत्तल्लभेत्तत्र ॥ न च मंत्राणि देव
शि मम मंत्राणि यानि च ॥ यानि यानि प्रसिद्धानि तानि च तानि च ॥ यथास्वयं भुवादवाश्चत्वारः परिकी
र्त्तताः ॥ शोतव्याश्चादि संसिद्धाः पारं पर्यापदेशतः ॥ पर्यायतोऽपि ते ज्ञेयाः ॥ अति आश्चायमेव तः ॥ तथा च

यिमयात्रोक्ताः श्रद्धायाश्च सन्निधौ स भ्रातृणां श्रुतिर्ज्ञेयाः श्रुतिश्च वेदपद्यते ॥ अथाहो वसुने गरुहस्यं
परमं श्रुणु बहू मंत्रा यदा देवि साधको देवयोगतः ॥ तदा कस्य जपं कुर्यात्स जनदिक मे वचः सर्व देवने म
स्कारं नित्यं कुर्यात्प्रयत्नेन ॥ जपादिकं तु तस्यैव यस्य संयमने मनः ॥ गुरोर्गृहे तं मंत्रं तु जप्त्वा त्यजति मानवः ॥
दृष्ट्वा चारं प्रमादाद्वा भालस्याद्वापि सुंदरि शंकया वा गृहे तस्य कथनं यत्र कुत्रचित् ॥ हीनवीर्यमवा
प्नोति मंत्रादिकं वरानने ॥ इत्यादि दोषनाशार्थं विधानं शृणु सैंदरि ॥ प्रथमं जननं नाम जीवनं तु द्वितीयकं
तृतीयं ताडनं देवि चतुर्थं बोधनं मतं ॥ २३ ॥ पंचमं अभिषेकं च विमलीकरणं ॥ आप्यायनं सप्तमं तु
अष्टमं तर्पणं मतं ॥ नवमं दीपनं नाम दशमं गोपनं स्मृतं ॥ मनुना मातृका मध्यादुद्धारा जननं मतं ॥ मंत्र
वर्णाक्षरैश्च नित्यं प्रणवांतरिता नृत्तान् ॥ एतं जीवनं कं नाम ताडनं दृष्ट्वा चारं ॥ मनुवर्णां समाप्तिरव्यताड १०
ये च्छंदनां भक्ताः ॥ प्रत्येकवायुना मंत्रां ताडनं नाम तस्मृतं ॥ मनुं विलिख्य विधिवत्प्रसूनैः करवीरकैः ॥ तमं
त्राक्षरं संख्याते हन्यादो तेन बोधनं ॥ स्वतः त्रोक्ता विधानेन यदा मंत्राणि संख्याया ॥ अश्वत्थपल्लवैर्मंत्रमामि
क्षिं वेदं शुद्धये ॥ संचिंत्य मनसा मंत्रां ज्योतिर्मंत्राणि च देह ॥ मंत्रं मलत्रयं देवि विमलीकरणं त्विदं

तारं व्योमाग्निमनुयुग्मं दीज्येतिर्मनुर्मतः कुशोदकेन जसेन प्रयत्नं प्रोक्षणं मनो ज्ञेन मंत्रेण विधिं वेदेव ता
 प्पायनं मरुतं मनुना वा एरण मंत्रतपणं तपणं भवेत् ॥ तारं सायारमायोगान् मनो दीपितं मुच्यते जप्पमानस्य मं
 त्रस्फोपनत्वं प्रकाशनं ॥ एते च दश संस्काराः सर्वतंत्रेषु गोपिताः ॥ एतान् ह्यस्वाजपेन मंत्रं स दोषराहितं प्रिये ॥
 निर्गुणं यत्परं ब्रह्म आकारादिविर्जितं ॥ साकारं यद्ब्रह्म विबहुधा दृश्यते च तत् ॥ यथा सूर्यस्य विबुधं च
 बहुधा दर्पणादिषु दृश्यते बहुधा चात्र येनित्वं सर्वदेहेनां ॥ एकमेव परं ब्रह्म ज्योतिरूपमनक्षरं साका
 रं यदि जायेत स्वच्छया तु वरानने ॥ रूपद्वयं तदा भूत्वा दिहेनां देहे न देतः ॥ भगाकारं च यद्ब्रह्म लिङ्गाकार
 स्वरूपतः ॥ केचित्सेवंति सुभगे लिङ्गाकारस्य रूपिणः ॥ भगाकारं च सेवंति विदुषो ज्ञानरूपिणः ॥ स्त्रीजा
 तिरूपा सर्वत्र सर्वदेहेषु यामतः ॥ सशक्तिरूपा विज्ञेया पुरुषः शिवरूपवान् ॥ तासां भगस्त्रिकोणं च कुंडं
 प्राक्तं तु चोत्तमं ॥ पुरुषस्य लिङ्गं यद्देवि शिवो ज्ञेयः सनातनः ॥ तत्र तेषां विशेषाच्च न रदे देवरानने शक्तिः
 शिवश्च विदुषो मम संकेतमुत्तमं ॥ भगः कुंडं च सुभगे शिवलिङ्गं प्रकीर्तितं ॥ रजस्तत्र अग्निः सुभगे भगमध्य
 तु शेषाणि ॥ आज्यरूपं मतं शुक्रं मनो ह्येता प्रकीर्तितः ॥ फलरूपं च तत्रैव नाना संस्कारकामना ॥ २४१ ॥ एवं वि

ज्ञापयोमंत्री मनोरूपा च व्रजवित ॥ नित्यं होमयतो देवितस्य पुण्यमनंतकं ॥ यं यं कामादि कं देवि मनसा चिंत्य
 कारयेत् ॥ नरोष्ठस्तत्र विज्ञेयोस्तत्तत्काममवाप्नुयात् ॥ यथा तदेवता चाद्य यथा तत्फलमश्नुते ॥ आयुर्लभ्यीयशो दे
 विकीर्तिमोक्षमवाप्नुयात् ॥ अस्मिन्तत्र समययो मया च परिकीर्तिता ॥ स एव विजया कल्पे चतुर्दश प्रकाशिता ॥
 इमा विंशतिश्चैव स्मृता ह्यस्याय प्रकीर्तिताः ॥ गोपतयाश्च प्रयत्नेन कथनीयान् कस्यचित् ॥ गोप्याश्च पुनर्गोप्या
 गोप्याश्च पुनः ॥ पुनर्गोप्याश्च जननी जारगर्भवत् ॥ अंतःशास्त्राश्च सुभगे वरिः शैवाश्च वैष्णवाः ॥ एवं ये साध
 कालोके फलमावश्यकं भवेत् ॥ आचारो मम देव शितवा चारोपि वा प्रियो ॥ दिवसे गोपनं कृत्वा रात्रौ सम्यक् स
 माचरेत् ॥ नानाशक्तिसहस्रलोपैर्युक्तेति च साधकाः ॥ श्रीशुकालाञ्च सुभगे फलप्राप्ताश्च मानवाः ॥ आर्द्रशु
 कविभागेन द्विधा चारः पुनः ॥ आर्द्रा चारस्तत्र विज्ञेयो मकारैः पंचभिर्हृतः ॥ मकारयंचरहितः शुष्का च
 रः प्रकीर्तितः ॥ कलौ विशेषतो ज्ञेयो भार्द्रा चारः फलप्रदः ॥ स्वीम्नायेष कथितानानातंत्रे च देवताः ॥ विद्या
 मंत्रविभागेन तदेवा चार्द्रताः कलौ ॥ २५ ॥ विशेषात्पुनर्दा देवि साधका नानाजितात्मना ॥ रस्यं शृणु देव शिष्य ॥
 रमंगोपनं स्मृतं ॥ सर्वान्नायाश्च कथितास्तव पाश्चैत्ये कथ्यन्ते ॥ सर्वभ्यश्चोत्तरास्नायः पश्चात्संकीर्तितो

मया ॥ गोप्या गोप्या पुनर्गोप्या गुह्यं दुह्यत रं मरुत ॥ उत्तरास्नायः सुभगे सदा गोप्यः प्रकीर्तितः ॥ यदि चेत्त्वसमालो
 के नारी भवति निश्चला मसमः पुरुषो देवि विशेषो यदि नृयते ॥ आंतिमायादि रदितस्तदा साधयितुं प्रियो ॥ शक्त
 असाधका देवि अथ यथा ह्यस्यतां व्रजेत् ॥ आगमाचारस्तसुभगे सर्वदा गोपनं स्मृतः ॥ उत्तरास्नायो देव शिष्य
 शेषाद्गोपनं स्मृतः ॥ साधकास्तकलौ देवि माया निंदादि संयुताः ॥ अजितेन्द्रिया लोभुषाश्च यथोक्ता चारवर्ज
 ताः ॥ अहं बुद्धिरतानित्यं तस्माद्गोप्या विशेषतः ॥ सुपरीक्षिता य पुत्राय विनीताय प्रकाशयेत् ॥ अष्टभ्यः साध
 केभ्यश्च न प्रकाशयेत् कदाचन यदि चैव द्वैवरांरोह साधकोपि प्रकाशयेत् ॥ सिद्धिस्तुलभते तदा तुत्र प्रका
 शनात् ॥ अतस्त गोपयेद्देवि यदि त्वं मम वल्लभा ॥ उत्तरास्नायेयामाला कथिता भुवि दुर्लभा ॥ ता सामभावे सुभ
 गे मलोत्पलवदाम्यहं ॥ तत्र वर्णमयी माला अभावो धस्तपवति ॥ मरुशंखमयी माला अभावो स्फटिकी मता ॥
 स्फटिक्याश्चाप्यभावो तु रुद्राक्ष फल निर्मिता ॥ रुद्राक्षमालाः भावे तु कमलश्च फले अथवा ॥ आसना न्युत्तरा
 स्नाये कथितानि शुभानि न ॥ सर्वाभावव्याघ्रचर्मरेणवा कंबलादिकं ॥ यंत्रस्य राजा भावे तु प्रतिमा सुप्रसूजये
 त् ॥ जले अग्नौ पृथिव्या च सूर्ये वा हृदि सुंदरि ॥ ता म्रपात्रे न रक्षयित्वा नित्यं वापयेत् प्रियो दीपक योति मध्ये

बाह्यमंत्रेण पूजयेत् ॥ सर्वत्र पूर्वपूजासमूहं नैव प्रपूजयेत् ॥ विसर्जनांतं मूलेन मनसा ब्रह्मचिंतयेत् ॥ सर्वदया
 धर्मावेतु आर्द्रं तु प्रकीर्तितं जलं वा तत्र क्षीरं वा भक्षयन् कर्ममाचरेत् ॥ मकारपंचभावेतु पंचमं कारयेत् ॥ त्रिंशत्
 भावे पंचमेतदेव मनसा पंचमं स्मरेत् ॥ एवमुक्त्वा ततो देवि समयाचारमुत्तमं साधिवेन प्रसन्नो भूयार्थेन प्र
 काशनात् ॥ शिवोऽयं प्रसन्नो भूस्त्वयं च परमेश्वरः ॥ तदा प्रसन्नमनसा मुवाच गिरिजोऽप्रति ॥ सर्वमंत्राणि
 यंत्राणि यान्यन्यानि सुदृशितं तत्रादीन्यपि सर्वाणि विद्याभ्यासादिकान्यापि ॥ चतुर्थ्युगेषु वृत्तं तपां पर्याप्तं
 शतशतैः वेदयिताकांश्चैत्रसमयान्तिभक्तैः ॥ कृपया तव देवेशोक्तं चेद्वा प्रसन्नभावतः ॥ अतोऽज्ञात्वा म
 या देशियात्किंचिदुत्तितं शुभं ॥ एतु सर्वं तु नियतं सर्वस्वमपि मप्रिये ॥ राज्यं दैत्यं शिरां दैत्यं तदयं तं व्रतं ॥
 दुतं ॥ षडङ्गायैषु कथितं तत्र सर्वं न दुर्लभं ॥ तथा गोपं च सुभोगमात्तज्जगत्परमपथा ॥ यदि चेद्देवसारा
 हं मया तुभ्यं प्रकाशितं ॥ अतस्त्वं गोपयन्निजं यदि त्वं मम वदस्व मा ॥ २८ ॥ इति समयाचारतंत्रं ॥ ६॥

आशा शङ्कराक्षि

908